

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Lauhanen, R. (2024). Metsän kimpussa ollaan. *Koneyrittäjä*, 55(2), 18–19.

Legendaarinen Tuomarniemen varoituskuisikko eli kivennäismaan alikasvokuisikosta syntynyt metsä. (Risto Lauhanen).

Metsän kimpussa ollaan

TEKSTI JA KUVA: RISTO LAUHANEN, SEAMK.

Valtakunnan metsien 4. inventoinnissa (1971-76) Suomessa oli metsää ja muuta maata noin 30 miljoonaa hehtaaria. Muuta maata oli tuolloin 3,8 miljoonaa hehtaaria. Viimeisimmässä eli 13. inventoinnissa (2019-2021) muuta maata oli 4,1 miljoonaa hehtaaria. Tästä rakennettua maata ja liikennekäyttöön kuuluvaa maata oli noin 1,5 miljoonaa hehtaaria. Tilanne on muuttunut kuluneen 50 vuoden aikana Luonnonvarakeskuksen tilastolukujen valossa.

S

Suomen maapinta-ala oli viimeisimmässä inventoinnissa edelleen noin 30 miljoonaa hehtaaria. Toki inventointimenetelmät ja luokitukset ovat muuttuneet ja kehittyneet. Lisäksi maankohoamista tapahtuu varsinkin Pohjanmaan rannikolla, mikä luo tilastoihin niin sanottua kohinaa.

Isoja avohakkuita vireillä

Metsämaan kimpussa ollaan. Suuret tuulivoimala- ja aurinkovoimalahankkeet vaativat maa-alueita osana vihreää taloutta. Julkisuudessa on esitelty liki 300 hehtaarin avohakkuita metsiin rakennettavia aurinkovoimaloita varten. Jos yksityinen maanomistaja tekisi vastaavan kokoisen avohakkuun, nousisi siitä ”iso haloo” sosiaalisessa mediassa. Samaan aikaan kuitenkin jotkut vaativat Suomeen avohakkuutonta metsätaloutta.

Kysyin kerran professoritason esityksen pitäjältä Lapin tunturimetsien hakkuista. Esitelmöitsijän mielestä metsätalouden

hakkuu tunturimetsässä on hyvä, jos metsän tilalle tekee laskettelurinteen tai hotellin. Jos taas tunturimetsässä harjoittaa metsätaloutta, on se maisemaesteettisesti ja luonnonsuojelun kannalta huono asia.

Metsien monitavoitteinen käyttö tuntuu ristiriitaiselta. Tuntuu siltä, että metsää ei nähdä puilta. Metsää ja puita saisi kaataa vain pääkaupunkiseudun merenrantakaupungin osissa taloyhtiön merinäköalan parantamiseksi ja arvonnousun lisäämiseksi.

Metsänomistajat ihmettelevät

Metsänomistajatkin ovat osin vaikeissa tilanteissa. Eräässä valokuituhankkeessa puita ei pitänyt kaataa pois kaapelityömaan takia. Lopulta puita kaadettiin toisen metsässä maanomistajalta lupaa kysymättä. Lisäksi pieniä datakaappeja voidaan rakentaa toisten maille. Nämä pienet kopit ja maakaapelit eivät vaadi kunnalta toimenpidelupaa. Kuntien mielestä on hienoa, kun älykyltiin tehdään isoja valokuituhankkeita.

Eräässä tapauksessa Suomen metsäkeskuksen edustaja katsoi, ettei maakaapelialueita ja valokuitua varten tehtävä puiden kaato toisella maalla tarvitse metsäkäyttöilmoitusta, koska kyse ei ole metsänomistajan omasta kaupallisesta hakkuusta. Puut voidaan

kaataa toisen maalle ilman perinteistä hyvää metsämiestapaa, mutta metsätuholain velvoitteet jäävät maanomistajan vastuulle. Olisikin hyvä, jos näiden kaapelihankkeiden puunkaadot tehtäisiin ammattitaitoisten metsäkooneyrittäjien toimesta.

Metsillä aluetalousvaikutuksia

On hyvä, että koneyritykset ja koneet saavat töitä uudella laajalla isoissa voimalahankkeissa ja ennallistamistöissä. Toisaalla perinteinen miljoonan kuution vuotuinen puunhankinta vastaa suurin piirtein yhden hankintapiirin aluetta. Jos puun keskikuu-tiohintana on 40 euroa, on piiritason kantorahatulo noin 40 miljoonaa euroa. Miljoonan kuution puunhankinta vaatii noin 30 hakkuukonetta, noin 30 kuormatraktoria ja noin 30 puutavara-autoa. Alan töitä tehdään yleensä kahdessa vuorossa.

Toisaalta arviolta noin 10 miljoonan kuution alenema puunkäytössä merkitsisi noin 1 miljardin rahoitusvajetta julkiseen talouteen. On tärkeää pitää miehet ja koneet töissä. Samalla pidetään Suomi asuttuna. Metsien käyttö on myös puolustuspoliittinen ja huoltovarmuuden kannalta tärkeä asia.

Metsien kimpussa ollaan. Suomessa on metsätalousmaata noin 26 miljoonaa hehtaaria Luonnonvarakeskuksen mukaan. Metsistä on moneksi. Niitä riittää puutuotantoon, suojeluun, hiihdenkäyttöön, luontokadon torjuntaan sekä keräilyyn ja virkistykseen.